

Aleg 948

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w krajowym Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie oświetlenia elektrycznego i własnego wodociągu.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 16. listopada 1910 Wysoki Sejm wezwał Wydział krajowy „aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski wraz z kosztorysami elektrycznego oświetlenia w kraj. Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie, jakoteż zaprowadzenia tamże własnego wodociągu“.

W sprawozdaniu z 11. września 1910 l. w. 101.982, które Wysoki Sejm przyjął do wiadomości, przedstawił już Wydział krajowy przybliżony kosztorys zaprowadzenia światła elektrycznego we wspomnianym zakładzie na podstawie przeprowadzonych obliczeń i uzyskanych ofert przedwstępnych, z których wynika, że w razie przyjęcia najkorzystniejszej finansowo alternatywy, koszt przyłączenia instalacji elektrycznej do miejskiej elektrowni lwowskiej wraz z potrzebnymi motorami elektrycznymi wynosiłby 83.000 K.

Nadto wedle świeżo zestawionych obliczeń wynosiłyby roczne wydatki na elektryczność, a mianowicie na oświetlenie 21.166 K, zaś na ruch maszyn poruszanych elektrycznością 11.247 K — czyli razem 32.413 K.

Z porównania tych kosztów z obecnymi kosztami oświetlenia naftowego i elektrycznego w budynku ekonomicznym z własnej dynamo-maszyny oraz z kosztami parowego ruchu maszynowego, które wynoszą łączną kwotę 16.108 K wynika, że wydatek na elektryczne oświetlenie i elektryczny ruch maszyn wzrósłby o 16.305 K rocznie.

Wprawdzie równocześnie wprowadzonoby zaoszczędzenie na ruchu maszyn parowych, których pracę spełniałyby częściowo motory elektryczne, jednakowoż zarówno wysokość jednorazowego wydatku, jakoteż trwałe wyższe obciążenie budżetu zakładowego kosztami ruchu, skłania Wydział krajowy do wstrzymania się od przedstawienia konkretnych wniosków, zmierzających do zaprowadzenia prądu elektrycznego w zakładzie.

W wykonaniu drugiej części cytowanej wyżej uchwały Wysokiego Sejmu przeprowadzono w ciągu roku 1911 zapowiedziane w zeszłorocznym sprawozdaniu Wydziału krajowego poszukiwania za miejscem poboru wody i obliczenia kosztów zaprowadzenia własnego wodociągu dla zakładu.

Wszechstronne badania wykazały, że w kilkukilometrowej odległości od zakładu kulparkowskiego znajdują się obfite źródła wody, która według przeprowadzonej analizy chemiczno-bakteryologicznej okazała się dobrą i zdatną do picia.

Przybliżony koszt doprowadzenia wody do zakładu kulparkowskiego obliczono na kwotę 280.000 K. W kwocie tej mieszczą się już wydatki na ujęcie źródeł, wykupno gruntów, zakład pomp z wszelkimi potrzebnymi urządzeniami maszynowymi, budynek mieszkalny dla maszynisty, droga dojazdowa do zakładu pomp, wieża wodna, rurociąg główny itd.

Wydatek roczny za pobór wody z własnego wodociągu wynosiłby 28.000 K, co przy zapotrzebowaniu 800 m³ wody dziennie przedstawiałoby koszt poboru 1 m³ wody na niespełna 10 groszy. Świadczyłoby to niewątpliwie o rentowności instalacji, gdyż obecnie płaci zakład za 1 m³ wody 20 gr. do 120 m³ dziennego poboru, zaś za pobór wyżej 120 m³ dziennie, co należy do reguły — po 40 gr. za 1 m³. Stąd pochodzi, że roczny wydatek za wodę dobrostańską wynosił w ostatnich dwóch latach okragło 28.000 do 30.000 K.

Zauważyć przytem należy, że po zamknięciu studni zakładowej, której woda z powodu zanieczyszczenia okazała się niemożliwą do użytku, zakład niema dostatecznej ilości wody, gdyż wodociąg miejski wskutek wielkiego zapotrzebowania, nie może jej dostarczyć w odpowiedniej ilości.

Jak już wspomniano w cytowanym na wstępie sprawozdaniu, Wydział krajowy bynajmniej nie zapoznaje widocznych korzyści, jakie przyniosłoby zakładowi zaprowadzenie elektrycznego oświetlenia, a przede wszystkim własnego wodociągu. Jednakże ze względu na stan funduszu krajowego nie mógł się zdecydować Wydział krajowy na wstawienie do preliminarza tegorocznego budżetu potrzebnych na ten cel kredytów i przedłożenia Wysokiemu Sejmowi konkretnych wniosków.

Zamykając niniejsze sprawozdanie, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o zaprowadzeniu w kraj. zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie elektrycznego oświetlenia i własnego wodociągu do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy :

Badeni w. r.

Sprawozdawca :

Dr. Szymon Bernadzikowski w. r.

Członek Wydziału krajowego.